

SPIN

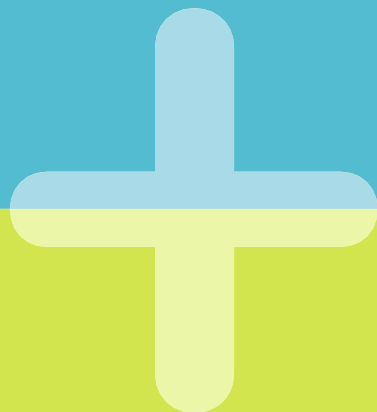
Competentie
visie
verantwoordings
orgaan (VO)

2023

%

Stichting Pensioenfonds
IBM Nederland

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Algemeen	3
Hoofdstuk 2. Profiel leden VO	3
Algemene kenmerken en vaardigheden	4
Algemene deskundigheid en aandachtsgebieden	4
Beschikbaarheid en tijdsbeslag	5
Integriteit	5
Algemene informatie	6
Hoofdstuk 3. Bevoegdheden VO	6
Advisering	6
Oordeelsvorming	6
Hoofdstuk 4. Werkwijze VO	6

Aldus vastgesteld door het verantwoordingsorgaan van Stichting Pensioenfonds IBM Nederland op 13 januari 2023 te Amstelveen.

Ruud Nijhuis
Voorzitter

Anne Nout
Secretaris

Informatie over dit document

Concept, Versie: 4.2

Eigenaar: j Marie-Cecile Brull /verantwoordingsorgaan

Laatste update: 20 december 2022

Versie 1.0: 27 januari 2014

Versie 2.0: 21 augustus 2015

Versie 3.0: 23 december 2016

Versie 4.0: 18 december 2019 (vaststelling door het VO)

Versie 4.1: 28 november 2022

Versie 4.2: 20 december 2022

Hoofdstuk 1. Algemeen

Deze competentieverisie is opgesteld ten behoeve van de werving van leden voor het verantwoordingsorgaan (VO) van Stichting Pensioenfonds IBM Nederland (SPIN) om zodoende hun geschiktheid te toetsen. Het profiel van leden van het VO in hoofdstuk 2 vormt het belangrijkste onderdeel van deze competentieverisie. Daarnaast kan competentieverisie worden gebruikt om kandidaat-leden te informeren over wat er van hen wordt verwacht in door de verkiezingscommissie georganiseerde voorlichtingssessies, alsmede om (kandidaat-)leden te toetsen op hun geschiktheid als lid van het VO en om hun geschiktheid te versterken. De competentieverisie is gebaseerd op de rol en functie van het VO. De taak van het VO is het adviseren over bepaalde onderwerpen en te oordelen over het handelen van het bestuur.

Deze competentieverisie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Profiel leden VO (hoofdstuk 2);
- Bevoegdheden VO (hoofdstuk 3); en
- Werkwijze VO van SPIN (hoofdstuk 4).

De hoofdstukken 3 en 4 bevatten achtergrondinformatie die voor (potentiële) leden van het VO relevant kan zijn bij de afweging om zitting te nemen in het VO. Met behulp van de achtergrondinformatie kunnen (potentiële) leden zich een beeld vormen van de werkzaamheden als lid van het VO van SPIN en de werkwijze.

Deze competentieverisie is vastgesteld door het VO, na instemming van het uitvoerend bestuur van SPIN.

Hoofdstuk 2. Profiel leden VO

Leden van het VO van SPIN moeten in staat zijn hun taak adequaat te vervullen. Bij het formuleren van het advies en de oordeelsvorming wordt van de verschillende belangengroepen binnen het VO (in ieder geval enerzijds DB en DC en anderzijds pensioengerechtigden, deelnemers en werkgevers) verwacht dat zij o.a. hun belang helder naar voren brengen. Het VO functioneert als één team, waarbij de afzonderlijke kwaliteiten en competenties van de leden elkaar aanvullen. Van de leden van het VO wordt een aantal competenties gevraagd waarover ieder lid dient te beschikken. Verder dient het VO collectief gezien te beschikken over voldoende kennis ten aanzien van hierna genoemde aandachtsgebieden.

Samenstelling van het VO

Het VO bestaat uit 12 leden: per 1 juli 2023 uit 2 leden die de deelnemers vertegenwoordigen, 6 leden die de pensioengerechtigden vertegenwoordigen en 4 leden die de werkgever vertegenwoordigen. Het VO kiest uit zijn midden een voorzitter, secretaris, vice-voorzitter en vice-secretaris. De voorzitter en de secretaris komen niet uit dezelfde geleding (deelnemers, pensioengerechtigden of werkgevers), evenals de vice-voorzitter en vice-secretaris. Het VO kan eventueel een onafhankelijk voorzitter aanstellen, die niet uit hun midden komt.

Zittingsduur en benoemingstermijnen

Ten behoeve van de continuïteit geldt een zittingsduur van drie jaar. Indien een lid van het VO gedurende de zittingstermijn van drie jaar aftreedt en vervangen wordt, neemt het vervangende of reservelid de resterende benoemingstermijn van het afgetreden lid over. Leden van het VO zijn driemaal herbenoembaar¹.

Bij de invulling van een vrijgekomen plaats in het VO wordt gezocht naar een persoon die zich herkent in de hierna vermelde algemene kenmerken, waarbij zoveel als mogelijk rekening wordt gehouden met de collectieve invulling van de basiskennis op de genoemde aandachtsgebieden. Voor de vertegenwoordigers van deelnemers en pensioengerechtigden wordt de eerste persoon van de reservelijst van de niet-gekozen kandidaten benaderd. Indien deze niet beschikbaar is, dan wordt de navolgende benaderd.

¹ De leden van het verantwoordingsorgaan hebben zitting voor een periode van drie jaar. Zij zijn te allen tijde verkiesbaar, met dien verstande dat zij niet meer dan vier aaneensluitende zittingsperiodes deel mogen uitmaken van het verantwoordingsorgaan.

Diversiteit

Het VO streeft naar een samenstelling met diversiteit op basis van het diversiteitsbeleid van het fonds. Deelname van personen met een uiteenlopende achtergrond en verschillende vaardigheden zorgt voor een meervoudig perspectief en draagt zo bij aan de kwaliteit van het VO. Bovendien wordt door middel van diversiteit recht gedaan aan de representativiteit en herkenbaarheid van de belanghebbenden.

Algemene kenmerken en vaardigheden

Het is als lid van het VO belangrijk om bepaalde kenmerken en vaardigheden te hebben. Ieder lid van het VO:

- is betrokken en heeft diepgaande interesse in het onderwerp pensioen:
 - nieuwsgierig, leergierig, bereid om zich (verder) te verdiepen in pensioen en aanverwante onderwerpen, volgt actuele ontwikkelingen op pensioenterrein, kan jaarverslagen, notities en jaarrekeningen lezen en begrijpen, voelt zich betrokken bij de gang van zaken en is bereid zich hiervoor in te zetten.
- heeft een positief kritische blik:
 - is bereid zichzelf uit te spreken, durft zaken aan de orde te stellen als daartoe aanleiding is, kan op een opbouwende manier zijn mening geven en heeft een constructieve inbreng tijdens vergaderingen.
- beschikt over goede communicatieve en relationele vaardigheden:
 - kan goed luisteren, geeft aandacht en ruimte aan gesprekspartners, gaat in op reacties (ook non-verbaal), stelt relevante vragen, vraagt waar nodig door, bevordert de onderlinge sfeer, deelt relevante informatie, kan goed samenwerken en draagt bij aan de eenheid van het te geven oordeel.
- is onafhankelijk:
 - stelt het fondsbelang boven het eigen belang en het belang van de achterban en zet zich naar beste kunnen in voor het belang van het fonds.
- beschikt over inlevingsvermogen:
 - begrijpt en doorziet de effecten van de te nemen besluiten op alle belanghebbenden van het fonds (vooral van belang in verband met de adviesfunctie).
- is in staat zich een oordeel te vormen:
 - kan verbanden leggen en juiste, realistische en afgewogen conclusies trekken op basis van de beschikbare informatie.
- is integer en handelt hier ook naar:
 - is open en eerlijk naar anderen en zichzelf, gaat correct om met gevoelige informatie, staat open en heeft respect voor andere zienswijzen, culturen en kwaliteiten, voorkomt (schijn van) belangenverstrengeling.
- Is de Nederlandse taal voldoende machtig.

Algemene deskundigheid en aandachtsgebieden

Gezamenlijk dient het VO te beschikken over basiskennis op een aantal aandachtsgebieden. Bij basiskennis gaat het om feitenkennis die nodig is om te weten waarover het VO (en het bestuur) spreekt en om te begrijpen waarover advies wordt gevraagd. Van de kandidaat wordt verwacht dat deze basiskennis bij de start als lid van het VO aanwezig is. Mocht dat niet zo zijn, dan wordt van het lid van het VO de bereidheid verwacht dat deze kennis eigen wordt gemaakt binnen een jaar na de benoeming. Het is niet vereist dat ieder lid van het VO over basiskennis van ieder aandachtsgebied beschikt, zolang het VO als collectief op ieder aandachtsgebied over voldoende basiskennis beschikt. Dat wil zeggen dat het voltallige VO op alle deskundigheidsgebieden beschikt over deskundigheid op niveau A, waarbij voor ieder van de VO-leden geldt dat hij/zij bereid is de benodigde opleidingen te volgen. Het fonds faciliteert opleidingen voor het VO. De voorzitter (evt. samen met de secretaris) van het VO ziet toe op het functioneren van het VO en is namens het VO eerste aanspreekpunt voor het algemeen bestuur over het functioneren van het VO.

Van de leden van het VO wordt verwacht dat zij begrip c.q. kennis hebben van de volgende aandachtsgebieden:

- organisatie van een pensioenfonds:

de wijze waarop een pensioenfonds is ingericht en met name de organisatie van SPIN, het arbeidsvoorwaardenoverleg en de verhouding tussen werkgever, pensioenfonds en belanghebbenden.

- relevante wet- en regelgeving:
de relevante wet- en regelgeving kunnen noemen en voldoende op de hoogte zijn van de inhoud ervan, bekend zijn met de fiscale kaders, uitgangspunten van de Pensioenwet, het toezicht op pensioenfondsen en de Code Pensioenfondsen.
- pensioenregelingen en pensioensoorten:
basiskennis van de verschillende vormen waarin pensioen als arbeidsvoorwaarde kan worden uitgevoerd, de in Nederland meest voorkomende pensioenregelingen, de diverse pensioensoorten. Verder beschikt een lid van het VO op hoofdlijnen over kennis van de DB- en DC-pensioenregelingen van SPIN (pensioensoorten, wijze van vaststellen aanspraken, toeslagverlening)
- vermogensbeheer:
basiskennis van de verschillende stappen in het beleggingsproces en de betekenis daarvan, de meest gangbare beleggingscategorieën bij pensioenfondsen, het beleggingsplan van het fonds en de betekenis en doelstelling van de ALM-studie en de haalbaarheidstoets.
- financiële en actuariële aspecten en verslaglegging:
basiskennis van de financieringswijze van de pensioenregeling en de daarbij relevante aspecten (Financieel Toetsingskader), actuariële grondslagen die van belang zijn bij de vaststelling van de hoogte van de pensioenverplichtingen, de gangbare begrippen voor de aanduiding van de vermogenspositie, jaarverslaglegging en jaarrekening, marktwaardering van pensioenverplichtingen, risicomangement.
- administratieve organisatie en interne controle:
basiskennis van het doel en de inhoud van de Actuariële en bedrijfstechnische nota, compliance.
- uitbesteding van werkzaamheden en/of overdracht verplichtingen:
basiskennis over selectie uitvoerder, governance, monitoring en evaluatie uitbesteding en IT-risico.
- communicatie:
basiskennis van de wettelijke verplichtingen die aan communicatie met (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden worden gesteld, hoe communicatie door het fonds is opgezet, welke doelgroepen van belang zijn voor communicatie en op welke wijze gecommuniceerd moet worden.

Beschikbaarheid en tijdbeslag

Het VO komt ongeveer tienmaal per jaar bijeen als orgaan. Een lid van het VO moet over voldoende tijd beschikken om de taak als lid van het VO te kunnen uitoefenen en de bereidheid hebben digitaal dan wel fysiek aanwezig te zijn bij de (overleg)vergaderingen en opleidingsbijeenkomsten. Leden van het VO zijn bereid hun kennis en kunde op peil te houden om te blijven voldoen aan (toekomstig) te stellen normen aan het functioneren van het VO.

De functie van lid van het VO vergt naar inschatting gemiddeld een halve dag per week. De werkelijk benodigde tijd zal echter mede afhangen van de lopende zaken, deelname aan commissie(s) of dagelijks bestuur van het VO, ontwikkelingen op pensioengebied en de financiële markten, alsmede de behoefte aan scholing. De mogelijke piekbelasting kan hoger liggen dan de voornoemde tijdsbesteding, met name in de eerste helft van het kalenderjaar.

Leden van het VO namens de deelnemers ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoeding. Wel faciliteren werkgevers voor hen het lidmaatschap met een vrijstelling van 4 uur per week van de normale werkzaamheden. Op de pensioengerechtigde leden van het VO is een vergoedingsregeling van toepassing. De vergoeding dient ter compensatie van de tijd en middelen, die de pensioengerechtigde leden van het VO besteden ter invulling van hun taken en bevoegdheden en voor het bijwonen van vergaderingen van en ten behoeve van het fonds.

Integriteit

Verwacht wordt dat de leden van het VO van SPIN de hoogste normen van bedrijfsethiek naleven. De achterliggende waarden, de normering die daaruit volgt en de concrete regels zijn vastgelegd in de (van tijd tot tijd te wijzigen)

Gedragscode van het fonds. De leden van het VO zijn bereid een verklaring inzake naleving van de Gedragscode van SPIN te ondertekenen en te handelen naar de Gedragscode.

Algemene informatie

Meer algemene informatie over SPIN vindt u op www.spin.nl. Voor meer inhoudelijke informatie kunt u contact opnemen met de secretaris van het VO via vo@spin.nl.

Hoofdstuk 3. Bevoegdheden VO

Advisering

Het VO beschikt over adviesrechten ten aanzien van de in wettelijke regelingen en het reglement van het VO opgenomen onderwerpen. Het VO adviseert het bestuur desgevraagd of uit eigen beweging tenminste over:

- het beleid inzake beloningen;
- de vorm en inrichting van het intern toezicht;
- het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
- gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het fonds;
- liquidatie, fusie of splitsing van het fonds;
- het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
- het omzetten van het fonds in een andere rechtsvorm;
- de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten; en
- de jaarlijkse vaststelling van de toeslag voor zover het bestuur voornemens is een lagere toeslag toe te kennen dan uit de standaardmethodiek in de pensioenreglementen van het Fonds voortvloeit en zolang er geen wijziging optreedt in de toeslagsystematiek.

Oordeelsvorming

Het VO is bevoegd jaarlijks een oordeel te geven over:

- het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het interne toezicht;
- het door het bestuur uitgevoerde beleid over het betreffende kalenderjaar; en
- de beleidskeuzes voor de toekomst.

Hoofdstuk 4. Werkwijze VO

Het VO handelt volgens het reglement dat daartoe is opgesteld. Bovendien kunnen werkzaamheden voortvloeien uit de Code Pensioenfondsen. Naast de vergaderingen vinden er regelmatig educatiesessies plaats. Twee keer per jaar vindt een formele overlegvergadering met het bestuur plaats. Gedurende het jaar zal viermaal een regulier (informeel) overleg met het bestuur plaatsvinden. Indien nodig kunnen ad hoc meer overleggen worden ingepland. Vergaderingen en educatiesessies vinden in principe plaats op het kantoor van SPIN in Amstelveen.

Het VO is vrij de eigen agenda en vergaderplanning vast te stellen. Het dagelijks bestuur van het VO bereidt de vergadering(en) en documentatie van het VO voor. De agenda en vergaderstukken worden tijdig voorafgaand aan de vergadering verzonden naar de leden van het VO.

De leden van het VO hebben toegang tot een portal. Op deze portal zijn alle relevante fondsdocumenten digitaal te raadplegen die nodig zijn voor de oordeelsvorming. Op deze manier kan het VO zich alle informatie verschaffen welke nodig is om de rol van het VO op een correcte wijze uit te voeren.